Venstre holder landsmøde i en politisk pause mellem et nødvendigt politisk forlig og et nyt folketingsår, hvor store spørgsmål trænger sig på.

Vi holder landsmøde efter et valg, der i første omgang betød en styrkelse af det regerende Socialdemokrati, men som på det lange sigt kan betyde det modsatte, nemlig en begyndende samling af de liberale kræfter i dansk politik. Hvad denne begyndende samling i det lange løb kan resultere i, skal jeg ikke prøve at spå om. Men den synes i hvert fald at være den øjeblikkelige forudsætning for, at der kan føres ansvarlig politik i Danmark.

REGERINGEN SKAL DRIVES TIL AT GØRE DET RIGTIGE.

Det er i virkeligheden en besynderlig politisk situation, vi har. Det er ikke regeringen, der går foran, når de nødvendige ting skal siges og gøres. Det er oppositionen, der skal drive regeringen til at gøre det rigtige.

I august 1976 kunne regeringen få et billigt - og dårligt -
forlig ved at pille partierne ud enkeltvis. Den vej blev spærret for regeringen i august i år.

Venstre vil ikke bruge enhver situation til at lave regeringsstorm. For Venstre har det altid været afgørende at få et arbejde gjort. Vi har på den anden side aldrig dyrket forliget for dets egen skyld. Derfor fortryder jeg ikke et øjeblik, at Venstre ikke var med i august-forliget i fjor. Jeg fortryder
heller ikke, at Venstre var med til at præge forliget i år. Netop takket være sammenholdet mellem liberalt indstillede partier nåede vi noget af det, vi ikke kunne komme igennem med sidste år. Forliget 1977 var naturligvis ikke fuldt ud den løsning, Venstre havde ønsket. Heller ikke fuldt ud den løsning, landet havde brug for. Men det var bedre og mere virkningsfuldt end det, regeringen havde foreslået. Ingen skal dog tro, at forliget i sig selv sikrer os mod nye indgreb i en lang tid. Det kan meget hurtigt blæse op til en ny storm for Danmarks økonomi, og især hvis regering og Folketing ikke er indstillet på, at forliget skal følges op i den daglige politik.

DET LIBERALE SAMARBEJDE EN POLITISK REALITET.

Forståelsen for, at der skal føres en stram økonomisk politik og for, at vi ikke længere kan leve over evne, er uden tvivl til stede i befolkningen. Jeg er også sikker på, at den er større blandt menige lønmodtagere end den synes at være i LO's top.

Hvis regeringen vil erkende situationen og er parat til at føre den nødvendige politik, skal Venstre ikke lægge sten på Anker Jørgensens vej. Vi kan tværtimod love ham

støtte. Men Anker Jørgensen bør gøre sig klart, at sammenholdet mellem liberalt indstillede partier er en politisk realitet, han ikke kan komme uden om.
Der er i og for sig noget besynderligt i, at Danmark har haft socialdemokratiske regeringer i de fleste år efter den anden verdenskrig - vel at mærke uden, at der har været socialistisk flertal. Det har været muligt, fordi sammenholdet mellem de ikke-socialistiske partier har været for ringe. Vi ser da
også, at socialdemokratiske regeringer har været reglen i tilfælde, hvor Socialdemokratiet ønskede regeringsmagten. Splittelsen blandt de ikke-socialistiske partier har været en foræring til Socialdemokratiet, der derigennem har fået en langt større indflydelse, end dets stemmetal nogensinde har berettiget til. Med det resultat, at der i alt for mange situationer er blevet ført en for svag og utilstrækkelig politik. Det er det, vi nu skal betale regningen for.

DEN BREDE REGERING.

Blandt meget andet har der i sommer været talt om en bred regering, der skulle omfatte både Socialdemokratiet og liberalt indstillede partier. Umiddelbart lyder det besnærende. Hvis man i en flertalsregering kunne fastlægge en langsigtet politik, var den mulighed bestemt en overvejelse værd. Vi skylder danske vælgere at gøre, hvad der kan gøres, for at mange års politiske fejltagelser kan rettes op. Men der er intet, der tyder på, at Socialdemokratiet er parat til noget sådant. Det er ikke realistisk, siger man. Det betyder oversat til jævnt dansk: det er ikke muligt af hensyn til LO. Jeg behøver næppe at føje til, at en placering som gidsel i en regering, der skal
føre socialdemokratisk politik, ikke frister Venstre.

ET BEGYNDENDE POLITISK KRAFTCENTER.

Manglende sammenhold mellem liberale partier har gennem årene givet Socialdemokratiet magt og styrke. Omvendt har vi set, at et sammenhold mellem de samme partier har kunnet tvinge Socialdemokratiet ind på den rigtige vej. Det fik vi et nyt bevis for i august. Det samarbejde, der blev bygget op mellem Kristeligt Folkeparti, Det konservative Folkeparti og Venstre,
havde en afgørende indflydelse på de politiske resultater. Socialdemokratiet - og andre - gjorde, hvad de kunne for at rive dette samarbejde i stykker, men det lod sig ikke gøre. Uden at lægge mere i det, end det kan bære, vil jeg sige, at der er skabt et begyndende politisk kraftcenter. En styrke, der kan have betydning for at nå resultater som opposition - men også en styrke, der i en given situation kan give Danmark en

anden regeringsmulighed.

VELKOMST.

Med disse indledende bemærkninger byder jeg velkommen til delegerede og gæster ved Venstres landsmøde 1977 i Aalborg.

Jeg byder velkommen til Venstres folketingsgruppe, til Venstres folketingskandidater, til Venstres hovedbestyrelse, til Venstres redaktører, til Venstres borgmestre, til repræsentanter for Venstres udvalg, til VU's landsstyrelse, til repræsentanter fra LOF, til særligt indbudte og til pressen.

En ganske særlig velkomst skal lyde til de mange hundrede delegerede fra hele landet.

UDENLANDSKE GÆSTER.

Igen i år har vi den store glæde at have gæster fra partier i Norden, der står Venstre nær.

Fra Sverige deltager som så mange gange før repræsentanter fra Folkpartiet. Folkpartiets officielle repræsentant er riksdags- man Bjorn Molin, som vi byder velkommen. En velkomst skal også lyde til vor gamle ven Gunnar Persson fra Skåne, veteran fra talrige landsmøder i Venstre.

Vi byder også velkommen til kommunalminister Johannes Antonsson fra Centerpartiet. Samarbejdet med Centerpartiet er af nyere dato, men Johannes Antonssons kontakt med Venstre-kredse rækker mange år tilbage.

De to svenske partier, der har sendt repræsentanter til dette landsmøde, er i regeringsposition. Vi er mange, der følger den svenske regering med stor opmærksomhed og med vore bedste ønsker

Et parti står os særligt nær. Det er det færøske Sambandsparti, der har sendt to repræsentanter. Det er lagtingsmand, folketings
mand Pauli Ellefsen og lagtingsmand Jogvan Olsen. Et af de meget få lyspunkter ved folketingsvalget i februar var, at Sambandspartiet atter blev repræsenteret i Folketinget. Ikke blot blev man repræsenteret, men Sambandspartiet blev Færøernes største parti. Fra meget gammel tid - helt tilbage til 1906 - har der været forbindelse mellem Sambandspartiet og det danske Venstre. I de fleste af årene har der siddet en repræsentant for Sambandspartiet i Venstres folketingsgruppe.

Det var os en stor glæde, at Pauli Ellefsen fandt det lige så naturligt som vi, at han trådte ind i Venstres folketingsgruppe. Når jeg byder Ellefsen velkommen som gæst

er det i og for sig forkert, for Ellefsen er delegeret med stemmeret ved landsmødet. Når jeg gør det, er det ikke mindst fordi, jeg gerne vil benytte også denne lejlighed til at lykønske Sambandspartiet med valgresultatet.

MINDEORD.

Siden sidste landsmøde er en række gode Venstre-folk og meningsfæller døde. Jeg kan nævne:

Tidligere folketingsmand S.F. Ladefoged, Birkerød

Tidligere folketingsmand og redaktør, cand. polit.

Johannes Rudfeld

Tidligere folketings- og landstingsmand, provst Levy Blang

Tidligere kredsformand i Kalundborg-kredsen, formand for teknisk udvalg i Bjergsted kommune A. Chr. Jørgensen

Chefredaktør Chr. Harbo, Holstebro Dagblad

Tidligere folketingsmand Niels Andersen

Borgmester, tidligere amtsformand i Skanderborg amt Hans Mikkelsen, Brædstrup

Fhv. kirkeminister, provst Carl Hermansen

Tidligere formand for Venstres Kvinder i Ringkøbing amt,

Lis Korsbæk, Holstebro

Tidligere partisekretær og folketingsmand Harald Nielsen

Hver især har sat sig spor i Venstres arbejde. Jeg beder-om, at vi samles i et Æret være deres minde.

VALG AF DIRIGENTER.

Der er gennem de senere år skabt en tradition for, at forhandlingerne på landsmødet ledes af et dirigentkollegium på tre personer. Denne ordning har fungeret godt. Jeg foreslår derfor, at vi også denne gang vælger tre dirigenter.

På hovedbestyrelsens vegne indstiller jeg de tidligere ministre Nathalie Lind og Kresten Damsgaard samt højesteretssagfører Paul Jarding.

Kan vi vælge dem?

(Pause så pressen kan nå at forlade lokalet inden forhandlingerne fortsætter for lukkede døre).

OPGAVER UNDER DEN ORGANISATORISKE DEL AF LANDSMØDET.

5. Behandling af indkomne forslag. - Det er tidligere besluttet, at de organisatoriske retningslinier for EJ-valget skal fastlægges på dette landsmøde. Forudsætningen var

naturligvis, at der forelå en valglov. Det gør der imidlertid ikke. Derfor beder hovedbestyrelsen om bemyndigelse til

a. at fastsætte tidspunkt for det særlige EF-landsmøde.
b. at udarbejde reglerne for opstilling, således at opstillingen bliver en kombination af opstilling i amterne og opstilling på landsmødet. Det forudsættes, at den endelige placering på kandidatlisten foretages af landsmødet.

6. Behandling af ændringsforslag til vedtægterne. - Ændringsforslaget fra Venstres amtslønmodtagerudvalg på Fyn er trukket tilbage og i stedet overladt til et strukturudvalg, hovedbestyrelsen har nedsat.

Venstre i Aalborg Østkredsen til §§ 19 og 25: Hovedbestyrelsen har drøftet forslaget, og der var enighed om at gå imod det. Forslaget har heller ikke fået tilslutning fra de øvrige kredse i Nordjylland. Det har taget megen tid ved tidligere landsmøder at nå frem til en formulering af de nugældende bestemmelser, og alt i alt har de virket godt. Jeg foreslår, at vi afviser ændringsforslagene.

Venstre i Lyngbykredsen har et ændringsforslag til § 19. Man ønsker bestemmelsen om, at to opstillingskredse inden for samme kommune kan opstille samme kandidat, ændret således, at to trediedele af kredsene i det pågældende amt skal godkende det. Hovedbestyrelsen har ikke ønsket at komme med en indstilling til dette forslag.

Venstre i Århus 1. kreds har stillet forslag til ændring af § 31. Man ønsker, at også folk, der ikke har betalt kontingent for det nye regnskabsår, skal kunne stemme ved generalforsamlingen. Hovedbestyrelsen vender sig enstemmigt imod forslaget, der helt vil ændre det nuværende grundlag for arbejdet. Det må være sådan, at man skal være medlem for at kunne stemme. I modsat fald vil man også mangle tilskyndelsen til at foretage nytegning af medlemmer tidligt på året. Jeg foreslår altså, at vi stemmer imod.

Venstres ungdomsudvalg foreslår en ændring af § 31, så også medlemmer af VU får stemmeret i lokalforeningerne.- Heller ikke her foreligger der nogen indstilling fra hovedbestyrelsen.

Venstre i Østre Storkreds foreslår ordet "simpelt" i § 42 ændret til "absolut". Det fremgår klart af vedtægterne, hvad der menes, men hovedbestyrelsen har intet imod ændringen.

7. Fastsættelse af kontingent for det kommende år. - Det er landsmødet, der skal fastsætte kontingentet til Landsorganisationen. Vi har før haft langstrakte debatter netop om kontingentet. For at undgå det i fremtiden, foreslår hovedbestyrelsen nu en automatisk regulering efter lønindexet. Rent praktisk skulle det foregå sådan, at man forud for hvert landsmøde foretager en beregning i hele kroner. Forhøjelsen godkendes derefter i foreningerne ved den nærmest følgende generalforsamling. Den får virkning for kontingentet det næstfølgende år, og der afregnes til kredsene (og dermed til Landsorganisationen) året efter.

Eksempel: I 1978 meddeles det landsmødet, at kontingentet efter lønindexet skal være 28 kr. Denne forhøjelse vedtages på generalforsamlingerne i 1979. Den får virkning for kontingentet i

1980, og der afregnes til kredsene (og Landsorganisationen) i

1981.

8. Valg.- Foreslå genvalg af de to revisorer.

5

OPGAVER UNDER DEN ÅBNE DEL AF LANDSMØDET.

Bringe genhilsener til gæsternes partier og partiledere (Ellefsen bringer hilsen ved åbningen af mødet lørdag eftermiddag, de to svenskere søndag formiddag).

,9 . Behandling af programoplæggene.

Ved åbningen af eftermiddagsmødet lørdag orientere om fremgangsmåden ved behandlingen af programforslagene (Særlig redaktionskomite med Enggaard som formand og Elsebeth Kock-Petersen som sekretær har fundet frem til de temaer, der skal drøftes og træffes beslutning om på landsmødet. Efter landsmødet gør redaktionsudvalget programmerne færdige).

Høringen lørdag kl. 19.00 - 21.00: - Lede høringen.

Efter punkt 11 takke dirigenterne og slutte landsmødet.